

Vig Lyngs VVS
Steen Olesen, Autoriseret gas- og vandmester

VINTERAFTAPNING AF HUSE BYGGET ELLER RENOVERET FØR 1980	2
VINTERAFTAPNING AF HUSE BYGGET ELLER RENOVERET EFTER 1980 TIL CA. 1995	4
VINTERAFTAPNING AF HUSE BYGGET ELLER RENOVERET CA. 1995 OG FREM TIL I DAG.....	5

Vinteraftapning af huse bygget eller renoveret før 1980

1. Sluk for strømmen til vandvarmeren, helst på selve vandvarmeren hvor termostaten kan skrues ned og afbrydes ved et klik (skru mod uret)
2. Luk for vandet i målerbrønden på den ventil der er før vandmåleren. Det er ofte ventilen tættest på huset, da rørene næsten altid krydses i brønden. Normalt er det et stort rundt håndtag der skal skrues mange omgange med urets retning og spændes hårdt. Den anden ventil i målerbrønden skal ikke røres eller lukkes, men aftapningshanen skal åbnes, og det er meget vigtigt da den tømmer koldvandsrørene i huset.

OBS! Hvor målerbrønden er placeret højere end sommerhuset kan aftapningen ikke foretages på denne måde, da vand ikke løber op ad bakke. Hvis brønden står højere end huset er der eller skal der være en luftventil som på et cykeldæk hvor man pumper luft bag vandet og ud af koldvandshanerne i sommerhuset. Luftventilen er ofte skjult bag et cylindrisk metal som skal skrues af før der kan pumpes – Dette skal altid gøres før frosten sætter ind!

3. Alle vandhaner i huset åbnes og bruserslange lægges på gulvet.
4. Vandvarmerens aftapningshane åbnes og man håber at vandvarmerens vandindhold løber ud.
5. Varmtvandsrørenes lavest punkt åbnes, det er ofte en ventil eller kuglehane som kan være placeret mange steder men altid længere nede end det laveste punkt på varmtvandsinstallationen. Placeringen kan være en hane i et rum under huset (ølkælder), i gulvafløbet under risten, uden på huset gennem soklen helt nede ved jorden i køkkenrensebrønden eller i jorden med et låg over (håndbetjent eller med T-nøgle) hvis varmtvandsrørene fra vandvarmeren går ned i gulvet skal der altid være en aftapningshane for varmtvandsrørene.
6. Hvis der er rør der går over loft og ned under en vask og tilsluttet en vandhane eller blandingsbatteri er rørføringen udført som et rør der går under tappestedet og op igen. (som en haveslange fyldt med vand hvor begge ender er oppe og slangen står som et U) I disse tilfælde skal der altid være aftapningshane på røret eller rørene. Det er oftest under køkkenvaske eller håndvaske.
7. Tømning af toilet. På trykknappstoiletter trykkes der til der ikke længer er vand i cisternen. Toiletter med træk, løftes op og tøjklamme monteres så løftet bliver oppe. Underskålen tømmes for vand med et engangsbærer, 1 cm vand sprænger ikke toiletskålen. 3 – 4 sider af en avis (helst BT) krølles let og stoppes ned i toiletskålen det holder stank og fluer fra septiktanken væk. Frostvæske kan benyttes i stedet - men det forurener!

8. Udvendige vandhaner åbnes og vandslanger demonteres.
9. Køkkenvandlås og vandlås under håndvaske (hvis der er vandlås under disse) skal tømmes ellers kog en omgang vand med salt og hæld i (eller tilsæt frostvæske som altså forurener!)
10. Er du i tvivl om vandet er ude af rørene så saml al den luft du kan og med åbne vandhaner først kolde så varme og pust i hanerne. Kan du puste fra den ene til den anden eller ud af aftapningerne er der tømt rør.

Vinteraftapning af huse bygget eller renoveret efter 1980 til ca. 1995

Her gælder alt hvad der har med vinteraftapning på huse fra før 1980. Nu er der kommet sikkerhedsaggregater under vandvarmerne, hvor aftapningen skal foretages ved at skrue et lille rundt, ca. 2 cm tykt greb, så vandet løber op eller dreje en kærvm med en skruetrækker så vandet løber af, eller bruge en 3 mm unbrakonøgle, (sekskantet vinkelnøgle) så vandet løber af.

Der kan være sikkerhedsaggregater hvor vandet kun kan komme af vandvarmeren ved at åbne sikkerhedsventilen.

Rørinstallationerne i husene kan have flere luftventiler hvor vandet skal blæses ud af hanerne. Disse ventiler er som små afgreninger på rørene med en messinghætte som skal skrues af for at blæse luft (messinghylster ca Ø 18 mm x 50 mm langt).

Husk termostatbatterier skal demonteres og opbevares frostfrit til frostperioden er ovre.

Vinteraftapning af huse bygget eller renoveret ca. 1995 og frem til I dag

Her gælder alt hvad der har med aftapning som på huse fra før 1980 og huse fra ca. 1995. I disse huse er der kommet Pex-rør i, rør hvis rørføring er skjult. Er der på en væg i huset, én eller to rækker med beskyttelsesrør i plast og hvide plastvandrør i beskyttelsesrørene og rørene fører ned i gulvet, vil rørene selvfølgelig komme op ad gulvet ved armaturet.

OBS! ER INSTALLATIONEN UDFØRT SÅLEDES KAN DEN IKKE AFTAPPES, MEN VANDET SKAL BLÆSES UD.

Er fordelerrørene derimod monteret under køkkenvasken, håndvasken, under vandvarmeren eller et andet sted under gulvhøjde i en såkaldt fordelerkasse, er der, eller bør der være monteret, aftapningshaner for enden af fordelerrørene som kan åbnes og fordelerrørene kan aftappes på disse haner.

Selvom man holder husene frostfrie eller opvarmede om vinteren anbefales det at lukke for vandet i målerbrønden. Det minimerer skaderne hvis strømmen svigter og der opstår sprængte rør.